

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Освітня програма	24170 Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	112 Статистика

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24170
Назва ОП	Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)
Галузь знань	11 Математика та статистика
Спеціальність	112 Статистика
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Герич Мирослава Сергіївна, Александрова Поліна Вадимівна, Бобилєв Дмитро Євгенович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.10.2023 р. – 18.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://cusu.edu.ua/images/files-2023/samoocin/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%Bo.pdf

Програма візиту експертної групи https://cusu.edu.ua/images/akreditatsiya/2023/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82_%D0%A1%D0%A2%D0%90%D0%A2%D0%98%D0%A1%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%90.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» (ОП) має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЦДУ. Унікальністю програми є послідовність формування компетентностей в сфері професійної діяльності, пов'язаних з використанням поглиблених теоретичних знань для ефективного розв'язування спеціалізованих задач та практичних проблем під час професійної діяльності у галузях, що передбачають застосування ґрунтовної математичної та статистичної освіти в поєднанні зі знаннями інформаційних технологій, економіки, фінансів, страхової справи для побудови та аналізу математичних моделей стохастичних систем і явищ, прогнозування їх поведінки та виявлення істотних закономірностей. ОП у достатній мірі формує soft skills, які відповідають заявленим цілям. У цілому обсяг ОП за окремими освітніми компонентами є достатнім для досягнення цілей і ПРН. Процедури щодо реалізації дуальної освіти відсутні. Правила вступу до магістратури є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОП і передбачають можливість вступу на основі ступенів бакалавра, магістра та ОКР спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але які недостатньо популяризуються та заохочуються на даній програмі. Студенти активно долучаються до наукових розвідок НПП, задіяних в реалізації ОП, через участь у науково-практичних конференціях, спільних публікаціях з викладачами, проведення статистичних досліджень тощо. Для супроводу навчального процесу у ЦДУ функціонує система управління електронними навчальними курсами на основі Google Classroom, де розміщені навчально-методичні матеріали компонент ОП. У ЦДУ створена система запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях НПП і здобувачів з використанням програми Unicheck. У ЗВО наявні моральні та матеріальні заохочення працівників за сумлінну працю та високі досягнення у виробничій, навчально-методичній, науковій роботі. НПП беруть активну участь у програмах міжнародного стажування, міжнародних наукових заходах. Кількісний та якісний склад НПП, задіяних в реалізації ОП, відповідає запитам ОП. Роботодавці залучені до практичної підготовки здобувачів освіти під час виробничої педагогічної практики, як керівники від баз практики. У ЦДУ створено репозитарій наукових робіт НПП та здобувачів, наявні комп'ютерні класи, надається безоплатний доступ до інформаційних ресурсів та інфраструктури ЗВО. У ЦДУ врегульована політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Серед здобувачів проводяться опитування щодо якості реалізації ОП, які аналізуються на всіх рівнях управління ЗВО. ЦДУ своєчасно оприлюднює на своєму веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП. В цілому ОП є перспективною і відповідає всім критеріям акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) ОП спроектована відповідно до значного досвіду університету в підготовці фахівців-статистиків, затребуваних на регіональному ринку праці. 2) Тісна співпраця під час створення та перегляду ОП з провідними ЗВО та науковими установами України, випускниками факультету, що вже побудували успішну кар'єру в освітній, науковій та виробничих сферах. 3) Сильною стороною ОП «Статистика(Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» є індивідуальний підхід до обрання баз виробничих практик. 4) Постійне оновлення змісту ОП сучасними досягненнями науки і техніки, результатами наукових досліджень викладачів, їх стажування в наукових установах, компаніях, які спеціалізуються на аналізі даних, закордонних ЗВО. 5) Залучення до викладання на ОП викладачів з високою професійною кваліфікацією, що забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. На ОП працює 1 професор та 5 кандидатів наук, які постійно професійно удосконалюються через міжнародні стажування, участь у грантових програмах, міжнародних та держбюджетних наукових проєктах, ведуть активну роботу з обдарованими дітьми та молоддю, мають високореєтингові публікації та науково-методичні видання. 6) Організація освітнього процесу через єдину платформу Google Classroom, де всі матеріали структуровані та доступні всім сторонам освітнього процесу. 7) Наявність великого обладнаного бомбосховища, яке забезпечене всім необхідним для перебування протягом тривалого часу великої кількості людей. 8) Наявність сучасних комп'ютерних класів, які обладнані за кошти міжнародних програм.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Не конкретизовано методи навчання в ОК для формування ФК8. Рекомендуємо до наступного навчального року в робочих програмах відповідних ОК конкретизувати методи навчання, які забезпечують формування ФК8. 2) У відомостях самооцінювання ОП «Статистика(Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» вказано 25,5 кредитів ЄКТС на вибірковій ОК, проте проаналізувавши відповідні навчальні плани ЕГ виявила, що вибіркова складова становить 22,5 кредити ЄКТС. Тому рекомендуємо унормувати кількість кредитів у різних нормативних документах в наступній редакції ОП. 3) В профілі ОП-2023 відсутня інформація щодо кваліфікаційного екзамену. Рекомендуємо внести інформацію про кваліфікаційний екзамен в профіль наступної редакції ОП. 4) Система підготовки дипломного проєкту реалізована через розділення на три складові (курсний проєкт, виробнича практика, дипломна робота) допускає можливість відхилення дослідження здобувачів від затвердженої тематики

дипломної роботи. Рекомендуємо при наступному перегляді ОП внести корективи, які збільшують обсяг кредитів на виконання дипломної роботи. 5) Перевірка курсового проєкту на плагіат не здійснюється програмними засобами. Рекомендуємо до грудня 2024 року запровадити практику перевірки програмними засобами курсових проєктів на плагіат. 6) Недостатня залученість роботодавців до освітнього процесу. Рекомендуємо залучати роботодавців до проведення лекційних або практичних занять на даній ОП в 2024-2025 н. р. 7) Недостатня проінформованість здобувачів із порядком вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендуємо до січня 2024 року провести заходи щодо покращення інформованості здобувачів про порядок вирішення конфліктних ситуацій. 8) Встановлено, що у ОП 2022 р, ОП 2023р є недоліки, які не було виявлено, що свідчить про недостатню дієвість СВЗЯО (див. коментар до критерію 2). Рекомендуємо покращити механізм залучення здобувачів вищої освіти та роботодавців до обговорень, перегляду та змін ОП та налагодити процедуру взаємодії всіх учасників перегляду ОП до червня 2024 року.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма (<http://surl.li/lqye>) має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Цілями ОП є підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і практичні проблеми побудови алгоритмів символічних обчислень, криптології та теорії ігор, здатних до подальшого навчання та застосування набутих знань і вмінь. Цілі відповідають місії ЗВО (<https://www.cuspu.edu.ua/ua/misiiia-universytetu>), в якому серед основних функцій, покладених на університет, зазначено пріоритетність забезпечення високої якості освітнього процесу досягнення найвищих стандартів у наукових дослідженнях та інноваціях (зокрема, сприяння реалізації інноваційних наукових досліджень, підготовці конкурентоздатних фахівців з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності та соціальної відповідальності, а також поширенню наукових знань, що корелюють з наступними компетентностями ОП: ЗК4, ЗК5, ЗК8, ФК2, ФК3, ФК6, ФК8, ФК11, ФК13). Особливістю та унікальністю програми є послідовність формування компетентностей в сфері професійної діяльності, пов'язаних з використанням поглиблених теоретичних знань для ефективного розв'язування спеціалізованих задач та практичних проблем під час професійної діяльності у галузях, що передбачають застосування ґрунтовної математичної та статистичної освіти в поєднанні зі знаннями інформаційних технологій, економіки, фінансів, страхової справи для побудови та аналізу математичних моделей стохастичних систем і явищ, прогнозування їх поведінки та виявлення істотних закономірностей (гарант К. С. Акбаш). ОП має академічну спрямованість з елементами практично-прикладного характеру, що відзеркалено у структурі з циклами професійної і практичної підготовки, які у своїй єдності спрямовані на здобуття фундаментальних та професійно орієнтованих знань, вмінь та здатність успішно здійснювати професійну діяльність галузі статистики та сучасних інформаційних технологій.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час формування цілей ОП та РН були враховані позиції та потреби стейкхолдерів, що підтверджено під час вивчення документів та проведених онлайн зустрічей ЕГ, зокрема, з випускниками та роботодавцями. Роботодавці відмітили, що структура ОП дозволяє надати цілісну освіту і розвинути необхідні навички роботи із статистичною інформацією; зазначили на важливості наявних у вибірковій частині таких навчальних дисциплін, які відображають сучасний запит ринку праці. Органи державної та місцевої влади зацікавлені у підготовці висококваліфікованих спеціалістів – аналітиків і менеджерів, здатних до аналізу великих масивів різномірної інформації і швидкого прийняття ефективних рішень в умовах глобальних змін. Тотальна цифровізація суспільних та економічних процесів суттєво розширила і змінила масштаби та області застосування статистичних методів. Тому зараз нагальною є потреба у фахівцях-статистиках, які могли би виконувати стандартні статистичні обчислення, обирати, розробляти та гнучко застосовувати нові статистичні методи та алгоритми для розв'язання практичних задач. Враховуючи потреби сучасного регіонального ринку праці у 2022 році були модернізовані освітні компоненти виробничих та навчальних практик (ОК11-ОК13) з акцентом на поглиблення програмних результатів з сучасного аналізу та обробки даних (ПРН1,3,7,8-10,19), згідно пропозиції Ю. Новак (Начальник Головного управління статистики в Кіровоградській області)

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Розробники ОП підтвердили, що при формулюванні цілей освітньої програми, загальних та фахових компетентностей, програмних результатів навчання, формуванні освітніх компонент було враховано матеріали програм багатьох вітчизняних та іноземних університетів, де існують схожі освітні програми, зокрема, КНУ ім. Т.Шевченка, ДНУ ім.О.Гончара, ПрНУ ім. В.Стефаніка, ЛНУ ім. І.Франка та інші. Розробники даної ОП постійно консультуються із представниками цих ЗВО щодо удосконалення ОП, компетентностей, ПРН і ОК. Тому дана ОП наповнена так, щоб забезпечувати широкі можливості для гнучкого реагування на зміни умов вітчизняного ринку праці, нові напрямки застосування статистики. Гарант даної ОП Акбаш К.С. є керівником міжнародного проекту ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH "Subnational gender equality: balance of EU values and Ukrainian realities" 2022-2025 рр. Одним із напрямків роботи проекту є адаптація європейських методик розрахунку гендерних індексів на субнаціональний рівень, де використовуються сучасні методи обробки та візуалізації даних. Цикл практичної підготовки дисциплін ОП оновлюється темами з даної проблематики, а саме гендерною аналітикою та роботою з міжнародними та європейськими базами даних з гендерної статистики (ОК10, ОК11). Фахова вибіркова складова, побудована таким чином, що забезпечує широкі можливості для гнучкого реагування на зміни умов на ринку праці. Представники ЗВО засвідчили постійну комунікацію з вітчизняними ЗВО, вказавши, зокрема, на зустріч з представниками КНУ імені Тараса Шевченка. Під час проведення зустрічей з науково-педагогічними працівниками (НПП), з'ясовано, що при структуруванні ОП було враховано особливості працевлаштування випускників в компанії, які спеціалізуються на аналізі даних. ОП базується на усвідомленні того, що регіональний ринок праці діє в умовах викликів сучасного світу і державні, приватні підприємства та установи, навчальні заклади, ІТ компанії потребують спеціалістів, які б поєднували знання математики і сучасних комп'ютерних дисциплін, могли б проводити статистичні розрахунки, дослідження в різних галузях виробництва тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для рівня магістра. Кожний із чотирьох категорій відповідають визначені результати навчання: знання (ПРН1-2, ПРН4, ПРН6-7, ПРН9-10), уміння (ПРН4-5, ПРН8-9, ПРН11-14), комунікація (ПРН3-4, ПРН15-16), автономність і відповідальність (ПРН17-20).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП спроектована відповідно до значного досвіду університету в підготовці фахівців-статистиків, затребуваних на регіональному ринку праці. Тісна співпраця під час створення та перегляду ОП з провідними ЗВО та науковими установами України, випускниками факультету, що вже побудували успішну кар'єру в освітній, науковій та виробничих сферах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не конкретизовано методи навчання в ОК для формування ФК8. Рекомендуємо до наступного навчального року в робочих програмах відповідних ОК конкретизувати методи навчання, які забезпечують формування ФК8.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Поєднання класичної фундаментальної математичної підготовки здобувачів із глибокими знаннями та навичками практичного застосування статистичних методів, цифрових технологій, моделювання, що відповідає сучасним потребам регіонального ринку праці, забезпечує підготовку спеціалістів із належною статистичною та

комп'ютерною підготовкою, здатних розв'язувати складні задачі в різних предметних областях. ОП повністю відповідає підкритеріям 1.1-1.3. Водночас не конкретизовано методи навчання в ОК для формування ФК 8, що впливає на оцінку за підкритерієм 1.4.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» другого (магістерського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/mkmmfe>, <http://surl.li/mkmmor>) складає 90 кредитів ЄКТС, тривалість підготовки здобувачів становить 1 рік 4 місяці, що відповідає вимогам ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту». Обов'язкові компоненти ОП (редакції 2022 року) складають 64,5 кредитів ЄКТС, а вибіркові компоненти 22,5 кредити ЄКТС, згідно відповідного НП (<http://surl.li/mkmmz>) на підсумкову атестацію відведено 3 кредити ЄКТС (захист дипломної (кваліфікаційної) роботи та державний кваліфікаційний екзамен). Обов'язкові компоненти ОП (редакції 2023 року) складають 64,5 кредитів ЄКТС, вибіркові компоненти – 22,5 кредити ЄКТС, на підсумкову атестацію відведено 3 кредити ЄКТС (захист дипломної (кваліфікаційної) роботи та державний кваліфікаційний екзамен), згідно відповідного НП (<http://surl.li/mkmmqy>). Варто зауважити, що у ОП 2022 та ОП 2023 років кількість кредитів, які вказані в профілі ОП не відповідає кількості кредитів у відповідних НП та у відомостях самооцінювання, але після додаткового аналізу відповідних НП ЕГ зазначає, що у НП 2022 та НП 2023 3 кредити ЄКТС відведено на підсумкову атестацію. Під обов'язкові компоненти ОП відведено 67,5 кредитів ЄКТС, а вибіркові компоненти – 22,5 кредитів ЄКТС (=25% від загального обсягу ОП), що відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» (ст. 62 п.15). Згідно додаткового аналізу НП ЕГ відзначає: навчальні дисципліни ОП 2022 становлять 49,5 кредитів ЄКТС, практика (виробнича) складає 6 кредитів ЄКТС, курсовий проєкт з комп'ютерної статистики -- 1,5 кредит ЄКТС, на виконання кваліфікаційної роботи передбачено 10,5 кредитів ЄКТС. На державний кваліфікаційний екзамен передбачено 1,5 кредит ЄКТС, а також на захист дипломної (кваліфікаційної) роботи – 1,5 кредит ЄКТС. Навчальні дисципліни ОП 2023 становлять 51 кредит ЄКТС, практики (виробнича практика у галузі аналізу даних, виробнича практика у галузі комп'ютерної статистики) складають 12 кредитів ЄКТС, курсовий проєкт з комп'ютерної статистики -- 1,5 кредит ЄКТС, на написання дипломної роботи передбачено 3 кредити ЄКТС, відповідно на складання кваліфікаційного екзамену передбачено 1,5 кредит ЄКТС, а захист дипломної (кваліфікаційної) роботи – 1,5 кредит ЄКТС. Зазначимо, що у відомостях самооцінювання зазначено, що на вибіркові ОК виділено 25,5 кредитів ЄКТС, але у відповідних НП ОП 2022 та ОП 2023 під вибіркову складову виділено 22,5 кредити ЄКТС, що не суперечить ст. 62 п. 15 ЗУ «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний план ОП 2022 «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» поділено на 2 частини. Перша частина містить перелік обов'язкових навчальних дисц. професійної підготовки (ОК ПП 1 – ОК ПП 9), види ОК практичної підготовки (ОК ПП 10 – ОК ПП 12), курсовий проєкт (ОК ПП 13), та дипломне проектування (ОК ПП 14). Друга частина містить перелік вибіркових дисциплін (ВД.01 – ВД.05). Крім того у НП окремим пунктом вказано підсумкову атестацію. Навчальний план ОП 2023 «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» побудовано аналогічно, тільки відбувся перерозподіл кредитів на ОК програми, збільшено виробничу практику із 6 кредитів до 12 кредитів ЄКТС та зменшено кредити на виконання дипломної роботи магістра із 10,5 кредитів до 3 кредитів ЄКТС. Після аналізу НП ЕГ зазначає, що дисципліни вільного вибору пропонуються здобувачами ВО у формі вибору із запропонованих переліків. При аналізі змісту ОП (<http://surl.li/mkmmfe>, <http://surl.li/mkmmor>), НП (<http://surl.li/mkmmz>, <http://surl.li/mkmmqy>) та їх структурно-логічної схеми ЕГ зазначає, що ОК в сукупності становлять єдину логічну систему. Вивчення дисциплін базується на принципі логічності, неперервності, послідовності. Першого семестру формуються фундаментальні знання та вміння, для цього вивчаються дисципліни професійного спрямування (ПП 2 – ПП 4, ПП 6 – ПП 8), вивчення яких продовжується в другому семестрі, а також які необхідні для подальшого свідомого вивчення професійно-орієнтованих дисциплін другого семестру (ПП 9), які в комплексі формують уміння та знання для побудови моделей та розв'язання задач в галузі статистики, економіки, страхування, фінансів та оптимізації. Дисципліни загального та гуманітарно-педагогічного спрямування (ПП 1, ПП 5) дозволяють набутти загальних та професійних компетентностей. Виконання курсового проєкту передбачено наприкінці другого семестру (ПП 10). Другий та третій семестр відведено здобувачеві для вивчення дисциплін вільного вибору студента, із переліку (пропонуються 5 переліків), а саме 2 дисципліни у другому семестрі та 3 дисципліни у третьому семестрі. Проходження виробничої практики у галузі аналізу даних (ПП 12) відбувається протягом 2-го семестру, а виробничої практики у галузі комп'ютерної статистики (ПП 13) протягом 3-го семестру. Написання дипломної роботи передбачено у 3-му семестрі та відповідно її захист. Кваліфікаційний екзамен відбувається у третьому семестрі, який є комплексною перевіркою програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Проаналізувавши ОП 2022, ОП 2023, відповідні НП та робочі програми навчальних дисциплін ЕГ дійшла висновку, що ОК сформовано у відповідності до спеціальності 112 Статистика. Зміст ОП 2023 розкривається через освітні компоненти ОК02– ОК04, ОК06 – ОК14, що формують у здобувачів ВО здатність використовувати у професійній діяльності знання з галузей математичних та економічних наук, зокрема, розробляти нові ймовірно-статистичні методи в моделюванні стохастичних явищ і процесів, в аналізі статистичної інформації, прогнозуванні поведінки стохастичних систем. Навчальні дисципліни ОК02 – ОК04, ОК06 – ОК09 дозволяють набути здобувачеві ВО компетенцій розв'язувати прикладні задачі аналізу даних статистичними методами з використанням методів комп'ютерної обробки даних і обирати для цього адекватні статистичні та аналітичні інструменти. Формування здатностей застосовувати статистичні та математичні методи для побудови моделей, прогнозування та розв'язання задач в галузі економіки, страхування, фінансів та захисту інформації на практиці відбувається через ОК11 – ОК13. Крім обов'язкових дисциплін вибіркові дисципліни дозволяють поглибити спеціальну та фахову підготовку у предметній області. Навчальний практикум (ОК11) та виробничі практики (ОК12, ОК 13) також відповідають змісту предметної області і спрямовані на здобуття фахових, загальних та інтегральної компетентностей ОП. В ОП передбачено написання дипломної (кваліфікаційної) роботи, яка є науково-дослідною роботою з обраної теми, що також дозволяє розширити компетентності здобувача. Тематика дипломних робіт відповідає предметній області спеціальності 112 Статистика.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В рамках ОП «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» передбачено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) в обсязі 22,5 кредитів ЄКТС. Процедура формування ІОТ здобувача ВО регламентується «Положенням про порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЦДУ» (<http://surl.li/kbjug>), «Положенням про освітні програми в ЦДУ» (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/poloj_osv), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЦДУ» (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/CUSU_Academic_Mobility_02_23.pdf). Формування ІОТ відбувається за рахунок: вільного вибору навчальних дисциплін з переліків, вибору бази для проходження виробничих практик, участі в програмах академічної мобільності, вибору наукового керівника курсового проекту та/або дипломної (кваліфікаційної) роботи, вибору теми курсового проекту та дипломної (кваліфікаційної) роботи. Шляхом інтерв'ювання здобувачів, НПП, ЕГ встановлено процедуру формування ІОТ: здобувачі ознайомлюються з вибірковими ОК у Classroom або на сайті кафедри (<https://phm.cuspu.edu.ua/kafedri/kafedra-matematyky-ta-tsufrovyykh-tekhnologii/opp/122-fakultet/struktura/kafedri/persons-lecturers-math/ooop/2913-perelik-vybirkovyykh-osvitnikh-komponent-osvitnoi-prohramy-statystyka-finansova-strakhova-ta-komp-iuterna-statystyka.html>) або на сайті ЦДУ (<http://surl.li/ksfkd>). Для кращої орієнтації при виборі дисциплін їх список розбитий на п'ять напрямків: «Дисципліни суспільно-гуманітарного профілю», «Дисципліни філологічного профілю», «Дисципліни психолого-педагогічного профілю», «Дисципліни спортивного, мистецького профілю», «Дисципліни природничо-математичного профілю». Здобувачі ОП у першому семестрі ознайомлюються з переліком можливих дисциплін та вибирають 2 дисципліни для 2-го семестру та 3 дисципліни для третього семестру, при цьому здобувачі мають право обрати довільний набір з п'яти дисциплін із будь-якого переліку чи рівня ВО, що було підтверджено здобувачами на відповідній зустрічі. Вибір здійснюється через відповідну Google-форму. В рамках даної ОП був випадок вибору ОК відмінних від ОК, які вибрала вся група. Зауважимо, що під час інтерв'ювання НПП, здобувачів ВО ЕГ встановила, що вибір керівника, тематики курсового проекту, кваліфікаційної роботи відбувається за наступною процедурою: здобувачам надається перелік тем (вказується тема та керівник), студенти ознайомлюються. У випадку виникнення питань, звертаються до керівника, чи на кафедру, після узгодження технічних моментів студент записується до керівника і закріплюється тема. Крім того ЕГ зазначає, що студентам надається можливість індивідуального обрання бази виробничої практики. На зустрічі з ЕГ здобувачами ВО було підтверджено таку можливість.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На період проведення експертизи стандарт вищої освіти спеціальності 112 «Статистика» другого рівня вищої освіти відсутній, тому відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ (<http://surl.li/kuwmo>), Положення про організацію практичної підготовки в ЦДУ (<http://surl.li/fjwuq>), практика студентів є невід'ємною складовою підготовки фахівців за ОП і проводиться в установах, організаціях відповідно до договорів з базами практик або індивідуальних клопотань. У НП ОП 2023 передбачено наступні компоненти, які направлені на практичну підготовку здобувачів вищої освіти: навчальний практикум з сучасних методів обробки даних (3 кредити), виробнича практика у галузі аналізу даних (7,5 кредитів), виробнича практика у галузі комп'ютерної статистики (4,5 кредити). Зміст та завдання виробничої практики зафіксовано у програмі для студентів ОП (<http://surl.li/lmqoo>). Крім того практична підготовка здобувачів ВО здійснюється на практичних та/або лабораторних заняттях та в процесі проходження практик. НП передбачено практичну підготовку з усіх навчальних дисциплін. Під час опрацювання відомостей самооцінювання ЕГ встановлено, що в рамках підготовки здобувачів вищої освіти на ОП передбачено: практичні заняття, курсовий проект, два види виробничих практик, навчальний

практикум, дипломну роботу. Мета, передумови до проходження, основні завдання практики, звітні документи визначаються робочими програмами практик. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що проходження виробничих практик відбувається на базі яку може запропонувати сам здобувач так і на базі з якими ЗВО має укладені договори. Під час зустрічі із здобувачами ВО студенти зазначили, що обсяг практичної підготовки цілком достатній для формування практичних умінь і навичок. На зустрічах із адміністрацією факультету, гарантом і роботодавцями було встановлено, що роботодавці вносили пропозиції щодо посилення практичної підготовки. У відповідь на пропозицію роботодавців у 2023 р. було істотно збільшено кількість кредитів на практику (з 6 на 12). Роботодавці під час зустрічі підтвердили гарний рівень як теоретичної так і практичної підготовки здобувачів даної ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП 2023 «Статистика (Фінансова, страхова та компютерна статистика)» забезпечує набуття наступних м'яких навичок (soft-skills): комунікації (ОК1, ОК05, ОК10, ОК12, ОК13, ОК14), планування часу (ОК10, ОК14), робота в команді (ОК1, ОК11, ОК12, ОК13), креативності, розвитку лідерських та організаторських якостей (участь в органах самоврядування, участь в всеукраїнських конкурсах наукових робіт, виробнича практика, участь у наукових конференціях), вміння виступати публічно (ОК5, захист курсового проєкту – ОК10, захист кваліфікаційної роботи – ОК14, державний іспит, захист практик (ОК12, ОК13)). Розвитку комунікації та лідерських навичок, поза навчанням, сприяють: участь студентів у різних спортивних секціях, органах самоврядування, конференціях, гуртках. Крім того для удосконалення навичок із англійської мови ОК01 ведеться на англійській мові.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На час проведення експертизи професійний стандарт відсутній. На ОП 2022 «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» було передбачено присвоєння професійної кваліфікації «Професіонал-статистик». В ОП 2023 присвоєння професійної кваліфікації було знято, передбачено тільки присвоєння освітньої кваліфікації. Під час зустрічей з гарантом ОП та адміністративним персоналом ЦДУ було отримано наступну відповідь, що ЗВО було прийнято рішення унормування положень ЦДУ та додаткового вивчення ЗУ «Про вищу освіту» присвоєння професійної кваліфікації надавати тільки там де є затверджений професійний стандарт у тому випадку, якщо ОП враховує вимоги відповідного стандарту. Оскільки, професійний стандарт відсутній, то було прийнято рішення про зняття із профілю ОП професійної кваліфікації «Професіонал-статистик».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розподіл часу між заняттями і самостійною роботою здійснюється згідно «Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ» (розділ 3). На навчальні заняття спрямовано 836 год (33%), на самостійну роботу спрямовано 1684 год. (67%). Навантаження здобувачів у кредитах розподілене наступним чином: I семестр - 30 кредитів ЄКТС, II семестр – 33 кредитів ЄКТС, III семестр - 27 кредитів ЄКТС. За результатами аналізу навчального плану з'ясовано, що обсяг за окремими освітніми компонентами у кредитах є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів навчання. У ході спілкування ЕГ із здобувачами, ними було відзначено, що вони в повній мірі задоволені обсягом окремих ОК та їх відповідним наповненням, а також ними відзначено що обсяг навчального навантаження на ОП їх задовольняє.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою здобуття освіти не здійснюється. Однак перемовини із роботодавцями щодо перспектив впровадження підготовки за дуальною формою здобуття освіти проводились (що підтверджено під час зустрічі із роботодавцями).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильною стороною ОП «Статистика(Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» є індивідуальний підхід до обрання баз виробничих практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У відомостях самооцінювання ОП «Статистика(Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» вказано 25,5 кредитів ЄКТС на вибіркові ОК, проте проаналізувавши відповідні навчальні плани ЕГ виявила, що вибіркова складова становить 22,5 кредити ЄКТС. Тому рекомендуємо унормувати кількість кредитів у різних нормативних документах в наступній редакції ОП. В профілі ОП-2023 відсутня інформація щодо кваліфікаційного екзамену. Рекомендуємо внести інформацію про кваліфікаційний екзамен в профіль наступної редакції ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП повністю відповідає підкритеріям 2.3-2.9. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та нормативним документам ЦДУ. В цілому зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти дозволяють досягти мети ОП. Зміст ОП в цілому відповідає предметній області спеціальності. ОП забезпечує формування необхідних загальних, професійних компетентностей та «м'яких» навичок. Надмірного перевантаження здобувачів вищої освіти не спостерігається. Здобувачі вищої освіти на даній ОП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом обрання вибіркових дисциплін, тематики курсової роботи, дипломної роботи або бази практики. Додатковий аналіз відомостей СО, ОП та НП дозволив ЕГ зробити висновок, що наявні технічні неточності пов'язані з неспівпадінням кількості кредитів, які в цілому не впливають на зміст ОП. Тому ЕГ робить висновок, що в цілому структура та зміст ОП Статистика відповідають вимогам критерію 2, але є несуттєві недоліки, які необхідно виправити (підкритерії 2.1, 2.2). Тому рекомендуємо унормувати кількість кредитів у різних нормативних документах ЗВО, щодо даної ОП та внести всю необхідну інформацію до профілю наступної редакції ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістр до ЦДУ в 2023 році розміщено на офіційному сайті за посиланням (<http://surl.li/gecdo>). Правила включають: перелік освітніх ступенів та спеціальностей, перелік необхідних документів, вступних випробувань, програму вступних випробувань. Додатки до “Правил прийому” є лаконічними та інформативними для вступників, що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами вищої освіти. Правила прийому не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Експертна група під час експертизи проаналізувала правила прийому до Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка інформацію отриману під час запланованих зустрічей, внутрішні документи. Відповідно до Прийом на навчання за ОП здійснюється на основі ОС бакалавра – (НРК6) та ОС магістра (ОКР спеціаліста) – (НРК 7). У Дод.2. Правил прийому на навчання за ОС магістра в ЦДУ визначено КП, перелік вступних випробувань та інш. конкурсних показників для участі в конкур. відборі на навч., табл. переведення тест. ЄВІ до шкали 100-200. Особливості ОП враховано у показниках конкурс. відбору, термінах навч. для вступ. на базі НРК6 та НРК7 (Б та/або К) та на базі НРК6 та НРК7 (виключно К); вимогах до вступників на навч. на основі НРК6 та НРК 7, здобутого за іншою спец. (Додат.2.4). Порядок встановлення вимог до вступ. на навч. за ОП ЦДУ для здобуття ступ. магістра на основі НРК6 або НРК 7, здобутого за іншою спец. (<http://surl.li/jzfbj>). Вступ на ОП на базі НРК6 та НРК7 (Б та/або К) у 2023р. здійснюється відповідно до таких показників конкур. відбору: ЄВІ 2023 року (ТЗНК та тест з інозем. мови (англ., німец., фр., іспан. на вибір вст-ка.) або для вступників пільгових категорій –у формі співбесіди з англ. (<http://surl.li/ksyad>) / німец. (<http://surl.li/ksyaj>) мов замість ЄВІ; фахового вступного іспиту у формі предметного тесту з математики та статистики (<http://surl.li/lmqvb>), що проводить ЦДУ та

надати мотиваційний лист. Виключно на комерцію достатньо подати мотиваційний лист. <http://surl.li/lmqvn>. Мінімальна позитивна оцінка іспиту з фаху складає 100 балів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється у ЦДУ такими положеннями: Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (<http://surl.li/fjxav>), Положенням про академічну свободу та академічну доброчесність (<https://is.gd/DdE82q>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/fjwzt>). Всі нормативні документи щодо питань визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, розміщені на сайті ЦДУ у вкладці Публічна інформація/Нормативна база <http://surl.li/wofw> Доступність визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється на підставі представленого документа з переліком та результатами навчальних здобутків, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання, завіреного в установленому порядку ЗВО-партнерів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Випадків застосування зарахування та визнання результатів навчання отриманих у інформальній та неформальній освіті на даній ОП не було, що було підтверджено на зустрічі.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Взірцеві практики експертна група не виявила.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутні. Для покращення ОП до рівня взірцевості/інноваційності рекомендуємо залучати здобувачів до неформальної освіти в рамках діючих договорів про співпрацю з провідними іноземними та вітчизняними ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання, а також правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, отриманих у неформальній освіті, під час академічної мобільності є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, але ЕГ відмічає недостатню залученість здобувачів до неформальної та інформальної освіти. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В повністю за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ встановила, що форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Оскільки є можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії; залучаються до викладання викладачів, що мають вагомні наукові здобутки та досвід професійної практичної роботи у галузі математики та її прикладних застосувань (Плічко А., Акбаш К.); внесенням до обов'язкової складової ОП таких ОК, як «Аналіз даних та комп'ютерна статистика», «Математика фінансів та страхування», «Статистичне моделювання та прогнозування», «Big data/Великі масиви», «Сучасні проблеми теорії ймовірності та математичної статистики», що мають виражену прикладну спрямованість. Форми та методи навчання відображені у робочих програмах навчальних дисциплін (<http://surl.li/lmqoo>). ЕГ переконалася під час зустрічей з фокус-групами (здобувачі, академічний персонал, студентське самоврядування), що освітній процес відповідає вимогам студентоцентрованого підходу. Це проявляється у можливостях для студентів вибирати власну навчальну траєкторію (наприклад, при виборі дисциплін вибіркової частини НП, теми курсового проєкту та кваліфікаційної роботи, бази виробничої практики та ін.), долучатись до наукових заходів, впливати на зміст навчальних дисциплін, форми та методи навчання через опитування та спілкування з викладачами та адміністрацією факультету. Відповідно до принципу академічної свободи, визначеному в Статуті Університету, розділ 10, п. 10.8 (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Statut_CUSU_22.11.2022.pdf), викладачі мають право обирати методи та засоби навчання для забезпечення високої якості освітнього процесу. Викладачі на зустрічі із ЕГ підтвердили, що можуть вільно обирати методи навчання, які вони реалізують для досягнення результатів навчання, визначених дисципліною. В той же час система підготовки дипломного проєкту реалізована через розділення на три складові (курсний проєкт, виробнича практика, дипломна робота), як зазначила гарант К. С. Арбаш на резервній зустрічі 3, і продемонструвала відповідні тематики курсових проєктів та тем дипломних робіт. Але такий підхід допускає можливість відхилення дослідження здобувачів від затвердженої тематики дипломної роботи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів та інші матеріали надаються здобувачеві шляхом розміщення у відкритому доступі на веб-сайті факультету математики, природничих наук та технологій (<http://surl.li/lbqpk>), що містить опис ОП, і робочих програм, силабусах для кожного з ОК. На першому занятті з кожної дисципліни викладач повідомляє студентам про основний зміст цієї дисципліни, що підлягає вивченню, цілі, які ставляться перед студентами при вивченні дисципліни, терміни здачі індивідуальних завдань, проведення контрольних робіт, тестів та інших форм контролю, критерії оцінювання та можливі оцінки по кожній формі контролю. Для студентів, що працюють за індивідуальним планом, ця інформація обговорюється при складанні індивідуального плану. Інформування проводиться також через електронну пошту студентів та класи дисциплін на платформі Google Classroom. Для з'ясування окремих питань проводяться консультації. Вимоги до підготовки кваліфікаційної роботи, порядок захисту роз'яснюються здобувачам перед обранням теми дослідження науковим керівником, згідно Положення про організацію ОП (<http://surl.li/kdwvl>). Інформація про організацію практичної підготовки здобувачів міститься в Положенні про організацію практичної підготовки (<http://surl.li/kmlyz>), Програмі до виробничої практики (<http://surl.li/lmqoo>). Вказана інформація на сторінці розміщується і оновлюється до початку навчального року. Також інформація про зміст дисциплін та контрольні заходи (конспекти лекцій, практичних занять, відеоматеріали, методичні рекомендації та завдання до практичних робіт та/або робіт для самостійного виконання) доступна в Google-клас Л. Яременко продемонструвала ЕНК деяких дисциплін НП). Викладачі та студенти мають вільний доступ до цих платформ через корпоративні акаунти. Крім того, як зазначили на зустрічах здобувачі та викладачі, на першому занятті викладачі надають короткий огляд дисципліни, інформацію про терміни та критерії оцінювання. Викладачі також активно спілкуються зі студентами через месенджери, що полегшує обмін інформацією та забезпечує зручність спілкування. Учасники груп обмінюються новинами та оголошеннями, задають питання, нагадують про заняття та контрольні заходи. Студенти зазначили, що така форма інформування для них є зручною і зрозумілою (Сташенко В., Коршун П.).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Університет забезпечує інтеграцію навчання та наукових досліджень під час реалізації ОП через виконання практичних завдань навчальних дисциплін, самостійну роботу, курсовий проєкт, кваліфікаційну роботу, а також виконуючи завдання виробничих практик. Студент має можливість вибрати дисципліни, пов'язані з науковою проблематикою своїх досліджень. Під час вивчення цих дисциплін студентами проводиться аналіз сучасної наукової літератури, опановуються новітні ідеї і методи так, щоб наблизити свої результати, підсумком яких є кваліфікаційна робота, до сучасних передових наукових результатів. Основні результати своїх кваліфікаційних досліджень студенти магістратури публікують у науковому виданні «Наукові записки молодих вчених» (<https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/SNYS>) у рубриці «Математика. Статистика». Також студенти беруть активну участь у конкурсах наукових робіт у різних галузях, де є можливість застосовувати сучасні статистичні методи до реальних прикладних задач. Зокрема, студенти магістри даної ОПП отримали такі перемоги на Всеукраїнському конкурсі наукових робіт: Боженко А. А. - диплом III ступеня Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузі «Гендерні дослідження» за наукове дослідження «Регіональна адаптація індексу гендерного розвитку та розширення прав жінок». Керівник доц. Акбаш К.С., 2018 р (<http://surl.li/kckff>); Климчук Н. О. - диплом III ступеня Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузі «Науки про Землю (гідрометеорологія)» за наукове

дослідження «Зміна екстремальних кліматичних показників на Кіровоградщині за останні 20 років у контексті глобального потепління». Керівник доц. Акбаш К.С., 2020 р (<http://surl.li/kckfy>). Щорічно студенти ОП приймають участь в роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції «Математичні, природничі та комп'ютерні науки, технології, навчання: науково-практичні рішення та підходи молодих науковців» в секції «Математика. Статистика. Освітні вимірювання» (<http://surl.li/kckin>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд, обговорення та оцінювання змісту освітніх компонентів відбувається під час проведення засідань кафедри. Підставою до оновлення є рекомендації роботодавців, впровадження результатів НДР науково-педагогічних працівників, впровадження результатів підвищення кваліфікації або стажування викладачів. Викладачі активно займаються науковими дослідженнями, результати яких публікуються у періодичних виданнях, підручниках та посібниках, а також включаються до списку рекомендованих джерел для вивчення дисципліни. Зокрема, зміст дисципліни «Аналіз даних та комп'ютерна статистика» постійно вдосконалюється з наближенням її до сучасних практичних фахових потреб. Останніми роками здобувачі отримали змогу працювати із величезним спектром відкритих статистичних даних, самостійно формулювати актуальні прикладні задачі, коректно обирати методи їх розв'язання та відповідне програмне забезпечення. Найпотужнішими базами даних, які постійно використовуються на лабораторних заняттях курсу є Світовий банк даних (The World Bank) <https://data.worldbank.org/indicator>; Євростат (Eurostat) <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>; База даних Всесвітньої організації праці (ILOSTAT) <https://ilostat.ilo.org/data/>; International Database on Longevity IDL (<https://data.ined.fr/index.php/catalog/252>) та багато інших. Практично вся обробка даних виконується у статистичних пакетах SPSS, STATGRAPHICS, також можуть використовуватися математичні пакети Math Lab та Maple. Доцент Акбаш К.С. постійно оновлює тематику своїх дисциплін «Аналіз даних та комп'ютерна статистика», а також Практикум з аналізу даних великих масивів сучасними дослідженнями з теорії екстремальних значень, якою вона активно займається. Наприклад, вперше у 2022-2023 н.р. у тематику практикуму з аналізу даних великих масивів була введена тема присвячена дослідженню залишкової тривалості життя довгожителів після 105 років на основі обробки мікроданих довгожителів багатьох країн Світу за даними International database on longevity (<https://www.supercentenarians.org/en/>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження в університеті тісно пов'язані з його інтернаціоналізацією, яка регулюється. Університет активно співпрацює з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки в рамках міжнародних угод про співпрацю, програм обміну (Erasmus+). Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОПП проводяться у контексті світового наукового процесу, тому існують точки дотику для співпраці з дослідниками ЗВО інших країн. Обмін науковцями та здобувачами регламентується положенням Про академічну мобільність <http://surl.li/fjwzt>. ЦДУ надає здобувачам безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів, а також до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Elsevier та ін. В ЦДУ існує відділ міжнародних зв'язків (<http://surl.li/fztsk>), основне призначення якого полягає у забезпеченні ефективної міжнародної діяльності університету. Викладачі ОПП постійно беруть участь у міжнародних конференціях та мають публікації в журналах, які цитуються у базах Scopus і Web of Science (Плічко А.М., Акбаш К.С., Макарчук О.П., Луньова М.В., Халецька З.П.). Гарант даної ОПП Акбаш К.С. є керівником міжнародного проекту ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH "Subnational gender equality: balance of EU values and Ukrainian realities" 2022-2025 pp. (No. 101047451) за програмою ERASMUS+. Одним із напрямків роботи проекту є адаптація європейських методик розрахунку складних гендерних індексів на субнаціональний рівень, де використовуються сучасні методи обробки та візуалізації даних. Студенти та викладачі ОПП мають можливість долучатися до заходів роботи проекту (круглих столів, літніх шкіл та семінарів) (<http://surl.li/kcldw>). Під час зустрічі ЕГ із адміністративним персоналом помічник ректора з національної та міжнародної проектною діяльністю: РІЖНЯК Р. Я. розповів про освітню та наукову співпрацю із закордонними закладами, організацію академічної мобільності здобувачів та викладачів в університеті, інформування щодо питань міжнародної співпраці та участі у програмах академічної мобільності. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ було з'ясовано, що здобувачам освіти постійно пропонуються можливості участі у міжнародних стажуваннях та програмах академічної мобільності. Учасники зустрічей (здобувачі, викладачі, адміністрація) підтвердили, що здобувачі та науково-педагогічні працівники мають безкоштовний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних, в тому числі Scopus та Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною ОП в контексті критерію 4 ЕГ вважає постійне оновлення змісту ОП сучасними досягненнями науки і техніки результатами науковими досліджень викладачів, їх стажування в наукових установах, компаніях, які спеціалізуються на аналізі даних, закордонних ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Система підготовки дипломного проєкту реалізована через розділення на три складові (курсний проєкт, виробнича практика, дипломна робота) допускає можливість відхилення дослідження здобувачів від затвердженої тематики дипломної роботи. Рекомендуємо при наступному перегляді ОП внести корективи, які збільшують обсяг кредитів на виконання дипломної роботи.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання та викладання за ОП сприяє досягненню цілей та програмних результатів, відповідає вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Інформація про цілі, зміст, програмні результати, критерії та порядок оцінювання в межах окремих освітніх компонент доступна, зрозуміла, надається своєчасно всім учасникам освітнього процесу. Викладачі систематично оновлюють зміст освітньої програми, враховуючи актуальні наукові дослідження. Але система підготовки кваліфікаційної роботи що реалізована через розділення на три складові (курсний проєкт, виробнича практика, дипломна робота) допускає можливість відхилення дослідження здобувачів від затвердженої тематики дипломної роботи. Отже, ОП повністю відповідає підкритеріям 4.2-4.5 і частково підкритерію 4.1.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ ознайомилась з Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ (<https://is.gd/sOCyFh>) та «Положенням про організацію освітнього процесу в ЦДУ» (<https://is.gd/tPgsEu>), згідно яких на ОП «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» здійснюються такі форми контролю, як поточний контроль, підсумковий (семестровий) контроль (екзамен або диференційований залік) та підсумкова атестація (захист кваліфікаційної роботи та державний кваліфікаційний екзамен). З формами контрольних заходів та критеріями оцінювання навчальних досягнень студенти можуть ознайомитись на сайті ЗВО у робочих програмах дисциплін та силабусах (<https://phm.cuspu.edu.ua/kafedri/kafedra-matematyky-ta-tsyfrovykh-tekhnologii/opp/122-fakultet/struktura/kafedri/persons-lecturers-math/ooop/2905-perelik-navchalnykh-dystsyplin-osvitnoi-prohramy-statystyka-finansova-strakhova-ta-komp-iuterna-statystyka-druhoho-mahisterskoho-rivnia-vyshchoi-osvity.html>), у відповідному навчальному плані та під час проведення першого заняття з дисципліни. Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену, диференційованого заліку або заліку. Екзамени приймають лектори, які викладали курс. Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою з виставленням відповідних оцінок за системою ECTS. У разі отримання незадовільної оцінки, перескладання екзамену (заліку) з дисципліни допускається не більше двох разів (повторне перескладання - комісії). Графік навчального процесу, розклад занять та проведення екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті (<https://phm.cuspu.edu.ua/navchannya/rozklad-zanyat.html>) заздалегідь. За словами як студентів, так і викладачів, інформація про контрольні заходи надається студентам на початку вивчення дисциплін, критерії їх оцінювання є чіткими та зрозумілими для студентів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт спеціальності 112 Статистика другого (магістерського) рівня вищої освіти на період проведення експертизи відсутній. Атестація випускників ОП 2022 «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» проводиться у формі державного кваліфікаційного екзамену та захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи, а атестація здобувачів ВО ОП 2023 «Статистика (Фінансова, страхова та комп'ютерна статистика)» проводиться у формі кваліфікаційного екзамену та захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи, що дозволяють перевірити ступінь оволодіння студентом теоретичними знаннями та практичними навичками, опанування ПРН. Форми атестації здобувачів відповідають Положенню про організацію освітнього процесу в ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD

%D1%8F_%D0%9E%D0%9F_%D0%A6%D0%94%D0%9F%D0%A3_2022-2023_03.23.PDF, https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Polozhennia_OP_2023-2024_30.08.2023.pdf). Під час аналізу ОП 2022, ОП 2023 ЕГ виявила, що в профілі ОП відсутні відомості щодо державного екзамену, хоча у відповідних НП його вказано. Під час зустрічей зі здобувачами з'ясовано, що конфліктних ситуацій, випадків оскарження результатів контрольних заходів за ОП не було. На запитання до студентів, до кого б звернулись у випадку незгоди із результатом екзамену, ЕГ отримала відповідь «до куратора», а пізніше один із студентів додав, що студент може написати заяву в деканат.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО забезпечується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B7%D0%Bo%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_2022_%D0%B7%D1%96_%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%Bo%D0%BC%D0%B8.pdf). Проведення контрольних заходів регламентується графіком освітнього процесу, відомості про форми контрольних заходів та критерії оцінювання представлені у робочих програмах, силабусах і повідомляються здобувачам на початку семестру. Інформація про поточний контроль та критерії оцінювання доводиться до відома здобувачів на першому занятті. Інформація щодо підсумкового контролю та критеріїв оцінювання надається здобувачам у терміни, передбачені правилами організації освітнього процесу, але не пізніше, як за один місяць до проведення контролю. Графік проведення екзаменаційної сесії подається не пізніше, ніж за місяць до початку сесії. Інформування про форми контрольних заходів та критерії оцінювання проводиться також через електронну пошту студентів та класи дисциплін на платформі Google Classroom. Робочі програми та силабуси розміщені на сайті факультету (<https://phm.cuspu.edu.ua/kafedri/kafedra-matematyky-ta-tsifrovoykh-tekhnologii/opp/122-fakultet/struktura/kafedri/persons-lecturers-math/ooop/2905-perelik-navchalnykh-dystsyplin-osvitnoi-prohramy-statystyka-finanova-strakhova-ta-komp-iuterna-statystyka-druhoho-mahisterskoho-rivnia-vyshchoi-osvity.html>). На зустрічах із академічним персоналом та із здобувачами ВО ЕГ встановила, що оцінювання є послідовним, справедливим та об'єктивним і застосовується до всіх здобувачів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Задля недопущення порушень академічної доброчесності у ЗВО прийняте Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у Центральнотуркранському державному університеті імені Володимира Винниченка. За словами здобувачів освіти в Університеті популяризується дотримання академічної доброчесності. Зокрема, на першому занятті кожен викладач обов'язково роз'яснює здобувачам вищої освіти щодо дотримання політики академічної доброчесності. Відповідно до Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у ЦДУ (<https://is.gd/DdE82q>) перевірку на академічний плагіат навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних робіт здійснюють завідувачі кафедр. Перевірка робіт здійснюється інформаційною онлайн-системою під назвою Unicheck, яка включає програмне забезпечення, інтерфейс користувача, матеріали веб-сайту www.unicheck.com, бази даних та інші елементи, об'єкти інтелектуальної власності. Використання системи Unicheck можливо тільки авторизованими користувачами. Здобувачі та викладачі також використовують можливість перевіряти наукові праці за допомогою інших спеціалізованих програмно-технічних засобів (ліцензійного програмного забезпечення «StrikePlagiarism.com»). У 2023/2024 навчальному році на платформі Google Classroom, де підвантажуються матеріали і завдання для кожної ОК, передбачена опція перевірки на плагіат (оригінальність контенту) виконаних поточних та індивідуальних завдань студентів. Однак, під час фокус-груп з викладачами та здобувачами вищої освіти було встановлено, що перевірка на плагіат курсових проєктів централізовано не проводиться. На думку ЕГ, це ускладнює імплементацію принципу академічної доброчесності у внутрішню культуру якості ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Взірцевих практик в контексті критерію 5 не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Перевірка курсового проєкту на плагіат не здійснюється програмними засобами. Рекомендуємо до грудня 2024 року запровадити практику перевірки програмними засобами курсових проєктів на плагіат.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ дійшла висновку, що в процесі реалізації ОП використовуються в цілому чіткі і зрозумілі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, які дозволяють об'єктивно встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання як для окремих освітніх компонентів, так і ОП. Форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання знань оприлюднюються заздалегідь. В ЗВО популяризується академічна доброчесність. Зауваження щодо перевірки курсових робіт на плагіат не знижують суттєво якість підготовки здобувачів та можуть бути усунені в короткий термін. Таким чином, ЕГ робить висновок, що освітня програма повністю відповідає підкритеріям 5.1-5.3 і частково підкритерію 5.4.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Серед науково-педагогічних працівників, що забезпечують реалізацію освітніх компонентів є 1 професор, 5 доцентів. Аналіз Табл.2. та результати зустрічей з НПП, адміністрацією факультету, дозволяють зробити висновок, що всі викладачі мають необхідну академічну та професійну кваліфікацію, що підтверджується необхідними для цього дипломами про вищу освіту, дипломами про наукові ступені, атестатами про вчені звання тощо. Високий рівень фаховості підтверджує і список наукових публікацій у фахових та наукових виданнях, методичні видання, посібники та підручники. Всі НПП, що працюють на ОПП підтвердили проходження підвищення кваліфікації за останні 5 років, як в Україні так і за кордоном. При конкурсному доборі викладачів ОП враховується щорічний індивідуальний рейтинг НП та підвищення кваліфікації (довгострокове, короткострокове), відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЦДУ (п. 10.5.4.) (<http://surl.li/klzoa>). Викладачі, які залучені до реалізації ОП мають підтвердження щодо виконання вимог перелічених в пунктах 35-38 Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності (ПКМ №1187 від 30.12.2015 (зі змінами внесеними згідно з ПКМ № 347 від 10.05.2018; № 180 від 03.03.2020; № 365 від 24.03.2021). Викладачі, що працюють в рамках ОП мають наукові ступені та вчені звання. Їх професійна якість підтверджується наявністю публікацій у провідних наукових виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS, у вітчизняних фахових виданнях, участю у всеукраїнських та міжнародних конференціях. У 2022-2023 н.р. навчальний процес забезпечують професор Плічко А.М., доценти Акбаш К.С., Довгенко Я.О., Макарчук О.П., Халецька З.П., Л.Яременко та старший викладач Луньова М.В. Особливістю викладацького складу на ОП є наявність перспективних кандидатів наук (О.Макарчук та К.Акбаш), які займаються науковими дослідженнями та проєктною діяльністю. У 2023-2024 н.р. О.Макарчук вступив до докторантури Інституту математики НАН України. Професор А.Плічко та доцент К.Акбаш займають перші два місця у рейтингу працюючих викладачів ЗВО за кількістю публікацій у базі Scopus. А.Плічко – 65 публікацій, К.Акбаш – 13 публікацій.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Порядком проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BE%D0%BA_%D0%B F%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0% BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%B1%D0%BE%D1%8 0%D1%83_%D0%A6%D0%94%D0%A3.pdf) є оголошення про конкурс, який висвітлюють у ЗМІ і на сайті Університету. Попереднє обговорення кандидатур відбувається на кафедрі, де звертають увагу на науковий доробок претендентів, наявність вчених звань і наукових ступенів за спеціальністю, досвід науково-педагогічної роботи. Претенденти повинні провести відкрите заняття чи прочитати відкриту лекцію. З урахуванням рекомендацій Вченої ради Університету, вчена рада факультету бере до уваги рейтингові показники претендентів при розгляді

конкурсних справ. Усі конкурсні справи розглядає і погоджує кадрова комісія Вченої ради Університету. Вчена рада Університету обирає. Роботу викладачів оцінюють відповідно до Положення про оцінювання роботи та визначення рейтингів наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_vizn-reyting_NPP_2023.pdf).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці безпосередньо залучені до проведення виробничих практик та стажування випускників. У рамках такої діяльності було підписано ряд договорів про співпрацю з провідними компаніями та установами області (зокрема студенти проходять практику в таких компаніях, як ПрАТ «Страхова компанія «УНІКА», Головне управління статистики у Кіровоградській області, ПрАТ Українська пожежно-страхова компанія (UPSK) та інших) та КНУ ім. Тараса Шевченка <http://surl.li/lbqpk>. В той же ЕГ не виявила залученість роботодавців до проведення лекційних або практичних занять.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На зустрічі з ЕГ стейкхолдери підтвердили, що вони неодноразово керували студентами під час написання тез доповідей на конференції, а також керували навчально-виробничою практикою. Такий досвід навчання й спілкування з професіоналами-практиками є надзвичайно важливим для професійного та наукового зростання здобувачів вищої освіти. Аналітик даних компанії RBC Group кандидат фіз.мат. наук Гаєвський М.В. (викладач кафедри прикладної математики, статистики та економіки на спеціальності 112 Статистика до 2020 року) залучається до вдосконалення курсів «Аналіз даних та комп'ютерна статистики» та «Статистичне моделювання та прогнозування», щорічно проводить лекцію для студентів ОП по у рамках курсу «Статистичне моделювання та прогнозування», де висвітлює сучасні моделі та методи їх побудови. Також Гаєвський М.В. бере активну участь при рецензуванні кваліфікаційних робіт магістрів ОП. Магістри активно долучаються до роботи Міждисциплінарного центру прикладних досліджень ЦДУ (<http://surl.li/kdegh>), де на семінарах центру виступають професіонали різних галузей, які в своїх міждисциплінарних дослідженнях активно використовують сучасні математико-статистичні методи.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

НПП, які забезпечують навчальний процес на ОП регулярно проходять підвищення кваліфікації та стажування згідно з «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у ЦДУ ім.В.Винниченка» (<http://surl.li/ezlhx>) у вищих навчальних закладах України: КНУ ім.Т.Шевченка, ЦНТУ, ЧНУ ім.Б.Хмельницького про це на зустрічі з академічним персоналом зазначали Л. Яременко, Ю. Харченко та інші. За підтримки університету, у рамках міжнародного проекту ERASMUS+: «Gender Studies Curriculum: A Step for Democracy and Peace in EU-neighbouring countries with different traditions», 561785-EPP-1-2015-1-LT-EPPKA2-CBHE-JP (2015-2019) викладачі ОП проходили стажування за кордоном: Університет Вітовта Великого, Литва (проф. доц. Макачук О.П.), Університет Арістотеля, Греція (доц. Акбаш К.С., доц. Яременко Л.І.), Центральноевропейський університет, Угорщина (доц. Акбаш К.С., доц. Яременко Л.І.). Викладачі ОПП систематично є виконавцями проектів за програмою ERASMUS+: «Gender Studies Curriculum: A Step for Democracy and Peace in EU-neighbouring countries with different traditions» (<http://surl.li/lmwpl>) та «Subnational gender equality: balance of EU values and Ukrainian realities» ERASMUS-JMO-2021-MODULE (2022-2025) (<http://surl.li/lmwps>). Тематика проектів, зокрема, спрямована на статистичні дослідження гендерних проблем, що сприяє залученню студентів спеціальності Статистика до міжнародної академічної спільноти не тільки у прикладних дослідженнях, а також у долученні їх до вирішення актуальних проблем гендерної рівності.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності через: матеріальне заохочення за підсумками рейтингування ; безкоштовне навчання на різного роду курсах, тренінги щодо роботи в системі електронного навчання Moodle, навчання на платформі Coursera, доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, проходження психологічних тренінгів (тренінг для запобігання професійного вигорання), курси іноземних мов, міжнародне стажування, дистанційні короткострокові навчальні курси у Польщі. Можливості заохочення викладацької майстерності зафіксовано у Статуті університету та Колективному договорі. На зустрічі з академічним персоналом експертам розповіли, що проводяться відкриті заняття для удосконалення педагогічної майстерності, опитування серед студентів “Викладач очима студентів”, різноманітні онлайн-курси. За активну наукову роботу, за внесок в розвиток та організацію навчального процесу в ЦДУ нараховуються різного типу премії згідно Колективного договору (<http://surl.li/flynu>). Також, університет встановлює надбавки за наукові ступені, вчені

звання, та інші види соціальних та професійних надбавок у розмірах, що гарантуються законодавством України та чітко прописані в трудових договорах, які підписуються з кожним НПП індивідуально та на конкретних умовах. Такий підхід стимулює працівників до професійного зростання, активної наукової роботи та постійного вдосконалення професійних навичок, що позитивно відображається на освітньому процесі за ОП. Окремо, преміюються НПП за активну наукову роботу, за якісні публікації, за видання монографій та посібників на актуальну тематику. Підсумки діяльності всіх структурних підрозділів університету підводяться щорічно та відображаються у звіті проректора з наукової роботи та звіті ректора (https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2022/01/zvit_rektor-2022_2.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Експертна група вважає позитивною практикою залучення до викладання на ОП викладачів з високою професійною кваліфікацією, що забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. На ОП працює 1 професор та 5 кандидатів наук, які постійно професійно удосконалюються через міжнародні стажування, участь у грантових програмах, міжнародних та держбюджетних наукових проєктах, ведуть активну роботу з обдарованими дітьми та молоддю, мають високореєтингові публікації та науково-методичні видання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недостатня залученість роботодавців до освітнього процесу. Рекомендуємо залучати роботодавців до проведення лекційних або практичних занять на даній ОП в 2024-2025 н. р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Потужний кадровий склад групи забезпечення ОП; позитивна система матеріального заохочення НПП, яка охоплює всі види науково-педагогічної діяльності викладача; тісна співпраця кафедри з роботодавцями – провідними науковими установами та потужними підприємствами регіону, співпраця з чисельними європейськими ЗВО, постійна участь у спільних міжнародних проєктах (Україна, США, Великобританія, Швеція). Висока публікаційна активність викладачів у високореєтингових журналах, що обліковуються наукометричними базами Scopus та Web of Science. Отже, ОП повністю відповідає підкритеріям 6.1, 6.2, 6.4, 6.5 і частково 6.3.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Протягом огляду матеріально-технічної бази ЕГ побачила, що на факультеті математики, природничих наук та технологій на першому поверсі присутня їдальня, на другому поверсі функціонує Міждисциплінарний науковий центр прикладних досліджень, в якому працює Акбаш Катерина, також є 2 комп'ютерні аудиторії (202 та 204), які оснащені сучасними комп'ютерами та мультимедійними дошками за коштів проєкту з тематики гендерних студій. Також на комп'ютерах встановлені мови програмування Python, SQL, Maxima. Також в корпусі є 214 лекційна аудиторія, яка оснащена мультимедійним проектором, підсвіткою дошки, комп'ютерами та 2 лініями підсилення звуку. В ній проводяться конференції та інші заходи, а також вона устаткована за коштів проєкту Tempus (2008-2012). В університеті також є велика актовна зала на 300 посадкових місць, кафетерій, коворкінг для заходів, медичний пункт, спортзали для різних видів спорту: волейбольний, баскетбольний майданчики, зал для скелелазіння, м'який зал для занять гімнастикою, зал із тренажером. На території кампусу діє велика бібліотека, в якій є інтернет, комп'ютери, читальний зал, довідковий центр, зона відпочинку. У відвідувачів бібліотеки є доступ до традиційних та електронних каталогів на основі системи Irbis.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Всі здобувачі та викладачі мають корпоративні поштові скриньки через сервіс Google. Всі дисципліни мають окремий Google Classroom, де поширюються всі матеріали лекційних та практичних занять, виставляються оцінки. Протягом огляду ЕГ функціоналу цього сервісу, було визначено, що студенти мають доступ до своїх оцінок, завідувачка кафедри, декан факультету, представник навчального відділу має доступ до всіх Classroom-ім і може відслідковувати його наповнення, прогрес навчання тощо. Також на початку семестру в цю систему викладачі вивантажують силабуси відповідної дисципліни.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Протягом огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано стаціонарне бомбосховище, до якого наявні покажчики на факультеті. Бомбосховище розраховано на 300 посадкових місць, є засоби аварійного світла, є ємності з питною і технічною водою, розташований стаціонарний телефон на випадок відсутності зв'язку, вентиляційна система, вогнегасники, розташований медичний пункт для надання первинної медичної допомоги, мережа Інтернету, 2 туалетні кімнати, обігрівачі, центральна вентиляційна кімната, запасний вихід на подвір'я. В комп'ютерних кабінетах, які демонструвалися ЕГ, наявні вогнегасники, також вони присутні в актовій залі. В корпусі є плани евакуації. В університеті діє психологічна служба, яка діє з 2014 року. Завідувачка психологічної служби, Гурова Оксана, повідомила, що щодня опрацьовує порядка 5 звернень. Перед зустріччю учасники інформуються, що всі розмови є конфіденційними. Загалом експертною групою встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та організаційна підтримка здійснюється за допомогою сайтів університету та факультету, а також завдяки Google Classroom-ам. Інформаційна підтримка здійснюється також в основному через Classroom-ми, а також через офіційні сторінки в соціальних мережах (https://t.me/fmnst_cuspu, <https://phm.cuspu.edu.ua/>, https://instagram.com/fmnst_cusu?igshid=NjIwNzIyMDk2Mg=). Алексеевцева Аліна також зазначила, що певну інформацію, наприклад, про вибіркові дисципліни, вони дізнавались від кураторів. Консультативна підтримка здійснюється на рівні адміністрації факультету, яка відкрита до здобувачів, а також представники органів студентського самоврядування зазначали, що студенти завжди можуть звертатись до них. Соціальну підтримку, за словами Малої Карини, студенти мали змогу отримувати до повномасштабного вторгнення, але наразі в університеті та профкому такої можливості немає. Також вона зазначила, що органи студентського самоврядування шукають підтримки у зовнішніх спонсорів, наприклад, у Кіровоградського відділення молоді та спорту КВА.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Протягом огляду матеріально-технічного забезпечення ЕГ побачила наявність пандусів біля входу на факультет, в якому також є ліфт, та у бібліотеку. Також гуртожитки обладнані пандусами, через кнопку виклику також можна покликати вахтера, про що ЕГ повідомив Губар Владислав.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій регламентуються "Етичним кодексом університетської спільноти в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка". Адміністрація факультету, здобувачі та представники студентського самоврядування зазначили, що конфліктних ситуацій в межах факультету і зокрема даної ОП не було. Також Тимкович Карина зазначала, що студент завжди може напряму звернутись до деканату для вирішення конфліктних ситуацій, а Туртуріка Віктор зауважив, що конфлікту інтересів не зустрічав і що за будь-яких питань і непорозумінь - це можна вирішити напряму одразу із викладачем. ЕГ зауважила також, що здобувачі не знайомі з "Етичним кодексом" і в загальному випадку не знайомі з процедурою звернень з питань вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивними практиками є організація освітнього процесу через єдину платформу Google Classroom, не зважаючи на те, що в ЗВО очна форма навчання. На цій платформі всі матеріали структуровані та доступні всім сторонам освітнього процесу. Також важливим є наявність великого обладнаного бомбосховища, яке забезпечене всім необхідним для перебування протягом тривалого часу великої кількості людей. Сильною стороною також є наявність сучасних комп'ютерних класів, які обладнані за кошт міжнародних програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ вважає слабкою стороною недостатню проінформованість здобувачів із порядком вирішення конфліктних ситуацій. Для покращення інформованості студентів щодо вирішення конфліктів рекомендується розробити доступні та чіткі інформаційні матеріали, забезпечити їх загальнодоступність, визначити відповідальну команду для розробки та реалізації цих заходів, зробити процес реалізації реалістичним у межах існуючих ресурсів і встановити конкретні терміни для завершення цих дій. Ці заходи сприятимуть підвищенню рівня інформованості студентів і ефективнішому вирішенню конфліктних ситуацій. Рекомендуємо до січня 2024 року провести заходи щодо покращення інформованості здобувачів про порядок вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО проявляє високий рівень відповідності даному критерію, оскільки відповідає всім підкритеріям, а саме: має сучасну матеріально-технічну базу, яка відповідає вимогам навчальних програм, що забезпечує досягнення освітніх цілей і програмних результатів навчання. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів надається студентам та викладачам шляхом використання корпоративних поштових скриньок та платформи Google Classroom, що сприяє ефективному навчанню та спілкуванню. Університет дбає про безпеку та здоров'я студентів, надаючи доступ до стаціонарного бомбосховища, обладнаного всім необхідним для тривалого перебування великої кількості людей. Крім того, надаються послуги психологічної підтримки студентам, існує чітка політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Наявність різноманітних інформаційних та соціальних ресурсів, які підтримують студентів в їхньому навчанні та життєвих питаннях. Проте, слабкою стороною є недостатня проінформованість здобувачів щодо порядку вирішення конфліктних ситуацій. Отже, ОП повністю відповідає підкритеріям 7.1-7.5 і частково 7.6.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розробка, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регулюється «Положенням про освітні програми в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/poloj_osv-progr_CUSU.pdf), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Центральноукраїнському державному університеті ім. В. Винниченка» (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_2022_%D0%B7%D1%96_%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%Bo%D0%BC%D0%B8.pdf), «Положенням про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (<https://is.gd/tPgsEu>). Згідно «Положенням про освітні програми в ЦДУ ім. В. Винниченка» (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/poloj_osv-progr_CUSU.pdf) порядок розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП має чіткий покроковий детальний опис, що складається з 5-ох етапів. Ініціювання, формування і реалізація ОП та її поточний моніторинг здійснюється на I етапі, що забезпечується випусковою кафедрами, а конкретніше – проектною групою ОП та її гарантом. Також до процесу формування ОП залучаються різні групи стейкхолдерів, які зацікавлені у розвитку ОП. На II етапі відбувається аналіз актуальності ОП та оцінюються наявні ресурси. III етап включає визначення профілю ОП. Впровадження, адміністрування ОП здійснюється на IV етапі. На V етапі розроблюється внутрішня система оцінювання якості ОП. Після чого ОП подається на затвердження, яке включає єдиний порядок проходження: засідання випускової кафедри, після позитивного рішення матеріали передаються в деканат факультету, який подає ОП у навчально-методичний відділ для перевірки збалансованості та раціональності розподілу кредитів ОП та

відповідність Ліцензійним вимогам, у разі позитивного рішення ОП передається на Вчену раду факультету, а потім Вчену раду університету. Зокрема у цих процесах задіяні гарант, проєктна група, керівні органи кафедри, факультету, студентське самоврядування факультету.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти у ЦДУ ім. В. Винниченка розглядає здобувачів як повноправних учасників вдосконалення ОП. Здобувачі ВО залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості шляхом участі в громадському обговоренні, проведення різних фіт-беків самими викладачами та через органи студентського самоврядування, які є повноправними членами Вченої ради факультету. Завідувачка відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти розповіла, що загальноуніверситетські опитування здобувачів проводиться постійно не рідше одного разу на рік та опрацьовані результати опитувань доводяться до структурних підрозділів, що відповідно було підтверджено на зустрічах з адміністрацією факультету та здобувачами. На зустрічі із здобувачами ВО було наголошено Бойченко А., що нею було внесено пропозицію щодо залучення здобувачів ОП до проєктної групи з метою врахування потреб та інтересів магістрантів. Гарант ОП відзначила, що в проєкті ОПП 2023 року для здобувачів 2024-2025 н.р. ця пропозиція буде врахована.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час проведення зустрічей з роботодавцями, ЕГ переконалась, що роботодавці залучені до процесу перегляду ОП, вносять свої пропозиції та залишають свої рекомендації шляхом активного спілкування з представниками кафедри та факультету в цілому. На сайті ЦДУ знаходиться у вільному доступі ОП <http://surl.li/jyruh>. Свої побажання та пропозиції зовнішні стейкхолдери мають можливість залишити за посиланням <http://surl.li/wrto>. Роботодавці відзначили високий рівень підготовки студентів, які влаштовуються до них на роботу. Крім того роботодавцями під час зустрічей було відзначено, що випускники володіють високими професійними навичками здобутими під час навчання на даній ОП. Роботодавцями було внесено пропозицію щодо збільшення кількості практичної підготовки, що й було враховано в ОП 2023, відбулося збільшення практик. Зокрема під час зустрічі з роботодавцями (ПрАТ «СК «Уніка», Кіровоградська дирекція ПрАТ Українська пожежно-страхова компанія (UPSK), Головне управління статистики у Кіровоградській обл.) ЕГ встановила, що враховуючи сучасні тенденції функціонування відповідних баз практик, ОК «Аналіз даних та комп'ютерна статистика» та «Математика фінансів та страхування» оновлюються практичними завданнями з використанням реальних баз даних щодо роботи страхових компаній на національному, регіональному рівнях.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЦДУ імені В. Винниченка створена загальноуніверситетська інформаційна система забезпечення моніторингу якості, що характеризує і можливості випускників влаштуватися на роботу/результати працевлаштування. Також, функціонує Служба сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, на веб-сторінці якої (<http://surl.li/wpkg>) викладається актуальна інформація про вакансії, виплати випускникам тощо. Інформація стосовно кар'єрного шляху випускників ОП на факультеті в основному збирається їхніми кураторами (через безпосереднє спілкування та спілкування через Viber, Telegram) і використовується для зв'язку з ними, участі випускників у профорієнтаційних заходах факультету, допомоги при організації стажування, проходження практик здобувачів тощо. Для забезпечення тісного спілкування з випускниками було прийнято рішення випускника ОПП Чуйкова А.С. (кандидат фізико-математичних наук, заступник директора з навчально-методичної роботи ВСП «Київський фаховий коледж комп'ютерних технологій та економіки НАУ») залучити до групи розробників ОПП на 2024-2025 н.р.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості освітнього процесу у ЦДУ ім. В. Винниченка відбувається згідно «Положення про освітні програми в ЦДУ (<http://surl.li/fjwqc>)», «Положення про організацію освітнього процесу в ЦДУ» (<http://surl.li/fjwue>). На зустрічі зі здобувачами та НПП, адміністрацією ЗВО, ЕГ було з'ясовано, що в ЦДУ ім. В. Винниченка створено систему виявлення недоліків. Реагування на них відбувається за моделлю: проєктна група+гарант ОП – здобувач ЗВО – викладач – кафедра – деканат – навчально-науковий відділ – Вчена рада факультету – Вчена рада університету. Варто зауважити про недостатню співпрацю цих ланок, оскільки в профілях ОП 2022, ОП 2023 випущено кваліфікаційний екзамен.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Враховуючи, що акредитація ОП є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, що повинні бути взяті до уваги під час удосконалення ОП, немає. Однак, під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами завідувачка відділу забезпечення якості та цифрового супроводу освіти наголосила, що в ЦДУ проводяться загальноуніверситетські опитування та аналіз зауважень та пропозицій, наданих під час акредитацій всіх ОП Університету. В результаті чого робиться загальний аналіз та виділяються найбільш проблемні моменти, які в свою чергу доносяться до гарантів та керівників структурних підрозділів. За реакцію на зауваження та пропозиції до конкретної ОП відповідає гарант цієї програми. Рекомендації та зауваження, висловлені під час зовнішніх експертиз, навіть інших ОП факультету, аналізуються та беруться до уваги при проектуванні нових редакцій ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час аналізу відомостей самооцінювання, проведення виїзної (дистанційної) акредитаційної експертизи та врахування роботи із різними нормативними актами, а також після спілкування із викладачами ОП, гарантом ОП було встановлено, адміністрацією ЗВО та факультету, можна зробити висновок, що в ЗВО ведеться ефективна робота по формуванні культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Взірцеві та унікальні практики відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Встановлено, що у ОП 2022 р, ОП 2023р є недоліки, які не було виявлено, що свідчить про недостатню дієвість СВЗЯО (див. коментар до критерію 2). Рекомендуємо покращити механізм залучення здобувачів вищої освіти та роботодавців до обговорень, перегляду та змін ОП та налагодити процедуру взаємодії всіх учасників перегляду ОП до червня 2024 року.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Відкрита демократична атмосфера, довіра та взаємна повага усіх учасників освітнього процесу сприяє конструктивному діалогу між викладачами та студентством. Наявна реальна співпраця з випускниками та роботодавцями призводить до оновлення ОП і врахування потреб ринку праці. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти університету забезпечує виявлення недоліків. Визначені недоліки за критерієм 8 не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін, тому ЕГ вважає, що ОП повністю відповідає рівню В за підкритеріями 8.1-8.4, 8.6 і частково 8.5 і 8.7.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в Центральнотраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка регулюються такими нормативними документами: Статут Центральнотраїнського державного університету імені Володимира Винниченка (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Statut_CUSU_22.11.2022.pdf), Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/Rules_%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BA%D1%83.pdf), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_2022_%D0%B7%D1%96_%D0%B7%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf), Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін у ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9E%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%A6%D0%94%D0%A3_2022.pdf), Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D1%81%D0%B2%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D0%B4%D1%83_%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%A6%D0%94%D0%A3.pdf), Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%9E%D0%A0%D0%AF%D0%94%D0%9E%D0%9A_%D0%A1%D0%A3%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%94%D0%A3_%D0%A6%D0%94%D0%A3_02.2023.PDF), Положення про порядок реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/normativni_doc/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%92%D0%B8%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%A6%D0%94%D0%A3_02.2023.PDF), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЦДУ (https://cusu.edu.ua/images/files-2023/%D0%92%D0%97%D0%AF%D0%9E/CUSU_Academic_Mobility_02_23.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу забезпечується шляхом розміщення публічної інформації на офіційному сайті ЦДУ, оприлюднення публічної інформації в засобах масової інформації (<https://cusu.edu.ua/ua/normativni-dokumenty>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Пропозиції стейкхолдерів відбуваються через офіційний сайт ЦДУ (<https://cusu.edu.ua/ua/propozytsii-steikkholderiv>), громадські обговорення також через сайт (<https://cusu.edu.ua/ua/elektronni-konsultatsii-z-hromadskistiu>), так само обговорення проектів освітніх програм магістерського рівня (<https://cusu.edu.ua/ua/elektronni-konsultatsii-z-hromadskistiu/14272-hromadski-obhovorennia-proiektiv-osvitnikh-prohram-druhoho-mahistersko-ho-rivnia-vyshchoi-osvity-na-2023-2024-nr>) і зокрема даної ОП (https://cusu.edu.ua/images/files-2022/obgovor_OP_23-24/magistr/zvit/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82_122_%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%B8_%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%8E%D0%BA.pdf).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ЦДУ оприлюднюється інформація про ОП (https://cusu.edu.ua/images/download-files/OP_quality-education/magistr/2023/%D0%9E%D0%9F%D0%9F_122.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ОП відповідає критерію 9, звірцевих практик експертна група не виявила

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ вважає, що ОП повністю відповідає всім підкритеріям критерію 9. Для покращення ОП до рівня взірцевості/інноваційності рекомендуємо систематично організовувати круглі столи з роботодавцями на яких передбачити детальне обговорення ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бобилев Дмитро Євгенович

Члени експертної групи

Герич Мирослава Сергіївна

Александрова Поліна Вадимівна